

Uppdragsbeskrivning för Sveriges läsambassadör 2019-2021

Sveriges läsambassadör ska väcka nyfikenhet och intresse för läsning, litteratur och berättande.

Statens kulturråd har enligt regleringsbrev för 2019 i uppdrag att initiera, samordna och följa upp läsfrämjande insatser av nationellt strategiskt intresse. Som en del av detta uppdrag bedriver Kulturrådet ett arbete med en nationell läsambassadör. Under kommande period är fokus för läsambassadören minoriteten romer.

Bakgrunden till satsningen på en läsambassadör med fokus på minoriteten romer har sin grund i Kulturrådets regeringsuppdrag att främja utgivning och spridning av litteratur på de nationella minoritetsspråken och tillsammans med romer genomföra läsfrämjande insatser (Ku2017/02332/DISK). Med erfarenhet från tidigare läsambassadörer vill Kulturrådet även pröva nya sätt att arbeta med läsambassadören. Läsambassadörens uppdrag ska också bidra till regeringens strategi för romsk inkludering under 2012–2032.

Utformningen av uppdraget till en läsambassadör med fokus på minoriteten romer har genomförts tillsammans med romer och företrädare genom samråd, rundabordssamtal och dialoger.

Beskrivning läsambassadörens uppdrag

Kulturrådets handlingsprogram för läsfrämjande (KUR 2019/3438) är utgångspunkt i arbetet. I enlighet med Kulturrådets definition av läsfrämjande ska läsambassadören verka för att:

- minska hinder för läsning och öppna vägar till litteratur
- bidra till att människor kan utveckla alla sina språk
- stärka läsarens självförtroende och läsidentitet
- öka tillgången till en mångfald av litteratur på olika språk och i olika format för läsare i alla åldrar
- ge fler möjlighet till en konstnärlig upplevelse genom litteratur

Läsambassadören ska verka för att främja långsiktiga insatser som ökar läsningen, hitta nya vägar att inspirera till läsning, synliggöra olika sorters läsare i olika miljöer och olika delar av landet och förstärka läsidentiteter. En viktig målgrupp är barn och vuxna som av olika skäl inte läser, eller läser i liten omfattning.

Läsambassadören ska:

- vara en engagerad och kreativ läsfrämjare som når ut och skapar förtroende
- ha möjlighet att arbeta i hela Sverige efter behov och förfrågan
- arbeta utåtriktat mot olika sektorer och verksamheter
- ha förmåga att arbeta självständigt och ha samarbetsförmåga

Det är meriterande om läsambassadören har romsk språk- och kulturkompetens.

Det är meriterande om läsambassadören har erfarenhet av läsfrämjande insatser.

Förutsättningar och omfattning

Uppdraget är tvåårigt och ambassadörens ersättning har hittills motsvarat 40 %, en viss höjning skulle kunna ske. Budgeten täcker även vissa resor och andra kostnader för läsambassadörens verksamhet. Budget för Läsambassadören beslutas årligen av Kulturrådet.

En sakkunniggrupp med sex personer varav fem från minoriteten romer och en expert inom läsning har tillsatts. Sakkunniggruppens uppgift är att bidra till att formulera övergripande uppdrag, delta i arbetet med att utse en läsambassadören och vara ett stöd för läsambassadören. Gruppen träffas 3-5 gånger per år. Kulturrådet har utsett en ansvarig handläggare som samordnar och leder sakkunniggruppen.

För att skapa förutsättningar för läsambassadören att upprätta kontaktytor över hela landet och sprida information om läsambassadören finns även en samrådsgrupp. Samrådsgruppen kallas till möten 1-2 gånger per år.

Kulturrådet stödjer läsambassadören men läsambassadören har stort utrymme att själv utveckla och forma uppdraget. Verksamhetsplanering och avstämning sker varje månad med Kulturrådet, viss skriftlig dokumentation och kommunikation gör läsambassadören själv och i dialog med Kulturrådet.

Tidigare läsambassadörer:

Johan Unenge, författare (2011–2013)

Barn- och ungdomsboksförfattare. Samarbetade mycket med idrottsföreningar, särskilt fotbollsklubbar.

Johanna Lindbäck, lärare och författare (2013–2015)

Ungdomsboksförfattare, gymnasielärare och bokbloggare. Vände sig främst till skolvärlden.

Ann-Marie Körling, lärare och författare (2015–2017)

Skribent och inspirationsföreläsare. Vände sig mot förmedlare såsom lärare, föräldrar, fritidspersonal och bibliotekarier. Producerade podden ”Läs för livet” som en del av uppdraget som Läsambassadör.

Johan Anderblad, programledare och författare (2017-2019)

Känd från TV, exempelvis Bolibompa. Checkade in på oväntade platser och förändrar bilden av vem som är en läsare. Använde Instagram för att sprida sina möten med läsfrämjare.